

KÁRPÁTI LAPOK

A turistaság, a honismeret és a természetvédelem terjesztésére
Kiadja a Magyarországi Kárpát Egyesület

Szerkesztő: Nagy Péter, peter.nagi@t-online.hu

Internet: <http://www.karpategyesulet.hu>

Postacím: 1244 Budapest, Pf.: 800.

Sísport, síturizmus

Ezen lapszámunk javarészt a havat kedvelők írásaiból állt össze.

Az elő- és hátoldali felvételeket Kalmár Béla készítette az MKE téli táborán a Madarasi Hargitán.

Házavató a tavasziás télben

Az idei tél meglehetősen tréfás: november vége óta háromszor esett le 25-35 cm hó, majd egy-egy melegbetörés hatására elolvadt. A 2011. jan. 15-16-i házavatón tavaszi meleg várta a 45 látogatót, ez jelentős megtakarítást eredményezett a tüzelő-felhasználásban. Nekifogtunk egy új sí-út kitisztításához. A vadregényes szurdokban lefutó, az olvadástól duzzadt Szén-patak jobbpartján haladó régi szekérútról lepillantva Svájcban éreztük magunkat, ahogy szemléltük a mélyben a zuhatagokat és alig tudtuk túlkiabálni a víz morajját. Számos helyen elvezettük az úton sebesen folyó vizet, eltávolítottuk a köveket és a bedőlt fákat, ágakat. A sok eltávolítandó akadály miatt célunkat, a 700 m magasságban eredő forrást nem értük el, de megcsodáltuk a téli növényzetet és fákön megjelent gombákat. Még 600 méter körül is olyan nagy volt a patakban a víz tömege, hogy nehezen találtunk átke-

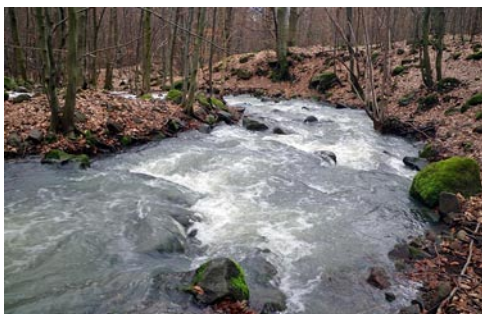
főzött kitűnő gulyást. Ezt egri barátaink vörösborával még jobban élveztük. Közhely, hogy „sok jó ember megfér kis helyen,” de tényleg csoda, hogyan fértünk el úgy, hogy mindenkinek ülőhely is jutott. Aznap szállította le a pestszentlőrinci katolikus iskola adományát, egy nagy asztalt és fehér műanyag-székeket, tányérokkal és evőeszközökkel megtévezve, ezek nélkülözhetetlenek bizonyultak.

Vacsora után az egyesület elnöke beszámolt a turistaház tartós kezelésünkbe kerülésének előfeltételeiről és esélyeiről. A jelenlévők egyhangúan „életüket és vérüket,” idejüket és munkájukat ajánlották föl házunk megtartása és megszerzése érdekében. Köves Gyula egri elnök elmondta, hogyan tudnak ők immár hat erdei házat működtetni a Bükkben. Abban a reményben, hogy sikerül hosszú távon is megtartanunk új otthonunkat, áttekintettük, milyen sürgős munkákat kell elvégeznünk még a nyár előtt. Ezek irányítását

létre alkalmas sziklákat. Végül a balparton, az egykori vasút nyomában, nem sokkal a besötétedés előtt visszaértünk házunkhoz. Még elég világos volt ahhoz, hogy néhány perccel fél 5 után felavathattuk a házunk új nevét feltüntető táblát, Bagi Géza alkotását. Elnöki köszöntőmben elmondtam, hogy miközben értékeljük és becsüljük azok munkáját, akik előttünk ezt a házat megépítették és működtették, mi indokolja a névcserét. Házunk neve emlékezés az egyesület alapítóira és tiszteletünk kifejezése a Kárpátok-övezte hazában létrehozott menedékházak, utak, hidak alkotói iránt.

A házunk új nevét feltüntető tábla leleplezése után betódultunk a társalgónak is nevezett közös helyiségbe, hogy megegyük az otthon maradt által

Méhes László vállalta. A ház kezelésének irányítására „házbiztosítást” hoztunk létre, ennek tagjai:

Bagi Géza, Galgóczi Csaba, Mályi József, Stauróczy Tamás és Zsomböly Péter, valamint az Erzsébetvárosi SE részéről Udvarnagyi Miklós és Takács Krisztián.

Megállapítottuk, hogy szükség lesz egy Királyréten lakó gondnokra is, erre van is személyi javaslat, de biztosítani kell ehhez az anyagi feltételeket.

Az elhangzottak alapján megnyugodtam, hogy egyesületünkben megvan a szükséges elszántság és készség: egri társ szervezetünk példáját követve, tapasztalatait fölhasználva, más közösségekkel társulva képesek leszünk föltámasztani régi hagyományainkat és kulcsosházként önmagunk öröme mellett a köz javára működtetni tudjuk a Börzsöny eme stratégiai pontján álló turista-bázist.

Noha a héten várható a tél visszatérése, de félok, hogy a február 5-re tervezett „100 éves a börzsönyi sísport” sí- és gyalogtúránkig nem lesz elegendő hó. Ezért úgy döntöttünk, hogy legkésőbb jan. 26-27-én megszületik a végleges döntés, 5-én meg tudjuk-e tartani a túrát, vagy február 19-e, szombatra tesszük át. Az útvonal marad:

Királyrét – Magas Tax – Oltárkő – Csóványos – Nyír-réti kastélyrom – Fultán-kereszt – Kárpátok-kulcsosház Az út tehát sível, gyalogosan, illetve hótáppal teljesíthető.

Időközben végre elértem Ruff János királyréti erdészvezetőt. Ő közölte, hogy nem adnak engedélyeket az erdészeti út használatára, mert napi, hétfégi, illetve heti „parkolási díj” megfizetése mellett bárki használhatja. Ha a ház tartósan hozzánk kerül, váltunk ki éves bérletet. Ez eléggé bosszantó, de ugyanez a helyzet, ha Hideghegyre megyünk. Keresni fogok jobb megoldást.

Az a kérésem, hogy a Sí Osztály tagjai jelezzék, hogy március közepéig mely hétféveken akarnak, illetve tudnak a Börzsönybe menni. Ennek alapján minden egyes hétfévegére egy személyt és egy tartalékot fogok megbízni házunk kinyitására, majd bezárására. A mostani hétfévegére várható külső vendég, ez csütörtökig dől el. Ha jönnek, akkor valakinek föltétlenül ki kell mennie a majdan megadott időpontra, ami szombat délután, kora este lehet.

Jobb havat!

Jeszenszky Géza elnök, MKE

Emlékezés az első hazai síversenyekre

100 éves a Börzsönyben a sísport – sí- emléktúra

1892. december 4-én Bély Mihály és Demény Károly a Vérmezőn csatolta fel a Norvégiából hozott 222 cm hosszú léceket és a mai Városmajor utcán fölkapaszkodott a Kis-Svábhegy (ma Martinovics-hegy) akkor még beépítetlen oldalába, hogy ott a fogaskerekű mellett csúszkálni kezdjen. Ez a nap tekinthető a magyar sísport születésnapjának. 1908. január 9-én Budapesten megalakult a Magyar Sí Klub (MSK). Tagjai többna-

pos sítúrákon bejárták a Magas- és Alacsony-Tátrát, a Máramarosi, a Radnai és a Gyalui havasokat, valamint a Déli-Kárpátokat, de a közeli Budai-hegyeket, a Pilit és a Börzsönt is gyakran felkeresték sporttárs elődeink. Az

első budapesti síversenyt az MSK a Budapesti Egyetemi Turista Egyesülettel közösen rendezte meg a Normafánál a Sigray-lejtőn 1909. február 28-án lesiklásban, műlesiklásban és ugrásban. (Akkoriban mindenki futott, lesiklott

és ugrott is – ugyanazzal a léccel.) A következő évben Budapesten nem esett elég hó, de a Börzsönyben bőséges volt a hótakaró, így a Csóványos és a Nyíresi rét között (200 m szintkülönbség) került megrendezésre az első országos lesiklóverseny 1910. február 20-án. A

cél a Sváby-család által 1905-ben építtetett hegyi kastély volt. Akkoriban komoly sí-élet folyt a kastély fölötti Alsó- és Felső Hinta-réten, amint képünkön is látható. A kastélyt 1945-ben ismeretlen tettesek fölgújtották.

A Magyarországi Kárpát Egyesület sí-emléktúrárt rendez az első börszönyi síverseny évfordulóján 2011. február 19-én, szombaton. A túrán elsősorban túraléccel és fókával javasolt indulni, de futóléccel is teljesíthető, mert nincsenek benne meredek szakaszok. A rajt – a hóviszonyoktól függően – Királyréten vagy Magas Taxon lesz reggel 9 és 10 óra között.

Elegendő hó esetén az útvonal: Királyrét – Suta-berek nyiladék – Hideghegyi Rakodó – Nagy-Hideghegy (ellenőrző pont) a kis-északi pályán, majd a Piros, később a Kék háromszög jelzésen haladva a Csóványos (itt is ellenőrző pont) – onnan a Zöld jelzésen a Nyír-réti kastélyromig – régi vasút mentén

(K négyszög) a Foltán-kereszthez – onnan jelzetlen lesikló-úton, majd az erdészeti szerpentinén a Szén-pataki Kárpátok kulcsosház, ott lesz a jó 20 km-es túra célja.

Csóványos és a Nyír-rét között gyorsasági szakaszt tartunk, időméréssel.

Kedvezőtlen hóviszonyok esetén a sítúra útvonalát módosítjuk.

A résztvevőket a Csóványoson teával és édességgel, a Kárpátok (volt Spartacus) kulcsosházban teával kínáljuk. Nevezési díj 700 Ft (a helyszínen), ezért kifizető és a teljesítésért oklevél jár.

Jeszenszky Géza elnök, MKE

Beszámoló a febr. 19-i emléktúráról

Az MKE Sí Osztálya eredetileg – stílszerűen – sítúrával akart megemlékezni a börszönyi síezés valójában 101. évfordulójáról. (A megrendezést a „Szén-pataki Kárpátok kulcsosház” kezelési jogának – egyelőre ideiglenes – megszerzése tette lehetővé.)

Gyülekező

De hogy minél népesebb legyen a részvétel, egy párhuzamos gyalogos vagy hótalpas túrát is meghirdettünk. Ugyancsak a széleskörű részvétel érdekében, a vasúttal/busszal érkezőkre való tekintettel, eleve reggel 9-10-re hirdettük meg az indulást, csak egy téves közvetítés révén került föl egy fontos honlapra a 8 órai start.

A remekül kezdődő, de a melegbetörések következtében tönkrement börszönyi síszezzon kérdéssé tette a túra megrendezését, de más, jobb időpont híján mégsem akartuk azt lemondani. Különb is az utolsó napok kisebb havazásaihoz újabb, nagyobb havat jelzett a tudomány, és ez legalább szép díszletet ígért.

Jó döntés volt lemondás helyett megrendezni az emlékversenyt, hiszen negyven fölött volt a résztvevők száma. Nagy örömmünkre, egy négytagú felföldi (Révkomárom-Érsekújvár) magyar társaság is volt közöttük. Hó esetén még nagyobb lett volna a részvétel. Ami viszont kellemes meglepetés volt: péntek késő délután fölmentünk a Csóványos alá, hogy az irányjelző szalagokat kitegyük, és a Foltán-kereszt fölött pár cm sízhető, jó minőségű havat találtunk.

Azért volt hó

Éji kereszt

Magasabbra kapaszkodva a fenyők roskadoztak a hótól, és noha az ég felhős volt, mégis jól lehetett látni, ahogy a hó ropogott a lábunk alatt. Nagy élmény volt ez a három órás éjszakai túra! Közben házunkban kellemes meleg lett, a gulyás után remek hangulatban beszélgettünk gyertyafénynél. Mivel lányok nem voltak, a keringőzés elmaradt.

Kenyeres Oszkár tartalmas és precíz igazoló füzetet készített, két hatalmas tartály tea mellett. Az

Sífutás

egyiket házunkba szállítottuk, a kisebbet pedig Szócs Ernő, Stauróczy Tamás közreműködésével felszállította (a „Sport” szeletekkel együtt) a Csóványosra, Hideghegy után a 2. ellenőrzési pontra. Mindkettő el is fogyott. Én Kalmár Bélával terveztem a Nyír-réti kastélyromnál örködni, egyben példát mutatva, hogy sível járom az utat. Látna, hogy az élboly igen gyorsan haladt, fölérve rögtön fordultam, mert a célnál, házunkban nem maradt senki. Gyorsan siklottam lefelé a zöld jelzésen, sajnos egy rejtett kőnek úgy nekiszaladtam, hogy egyik kötésemmel kiszakadt a lécből. Egy lábon „rollerezve” folytattam az utat, de így a számítottnál lassabban haladtam, néhányan már előttem érkeztek a célhoz. A meleg ház, a forró tea és a díjak azonban a célba érkezőket elégedetté tették.

Utólag egyértelmű, nagyobb rendezői létszámra lett volna szükség, de nem volt nagy a tolongás. Mindezzel együtt a résztvevők kedvezően nyilatkoztak a túráról, kevesen számítottak arra, hogy a száz évvel ezelőtti börsönyi síélet helyszínén ilyen szép havat találjanak. A kora délután meginduló havazás a lassabban haladókat megjutalmazta, hogy az alacsonyabb magasságba érve azután az eső eláztatja őket.

A leggyorsabb

Sajnos az MKE részéről a rendezésben csak a Sí Osztály négy tagja (Szócs Ernő, Kalmár Béla, Stauróczy Tamás és Jeszenszky Géza) vett részt, valamint a hozzánk most csatlakozott váci tanár, Kenyeres Oszkár és két barátja. (Ábrám Zsuzsa szombat reggel kész lett volna kijönni, de mivel más jelentkező nem volt, erre nem tartottam igényt.) Csoda, és csak a rendezők érdeme, hogy komolyabb bírálatot nem kapott a túra! Magán a túrán is csak további hat egyesületi tag vett részt, abból is négy a Sí Osztályból – pedig tudtuk,

Teahordók a hegyen

Lakajos ház

hogy a sítúrát nem tudjuk megtartani. Vagyis az MKE tagság a hazai gyalogos túrázás iránt sem mutat nagy érdeklődést, még saját rendezés esetén sem. Ez Egyesületünk régóta tapasztalható válságának újabb súlyos jele. A mostani túrán a tagság zöme igen rosszul vízgázott. Erre nincs sem magyarázat, sem mentés!

Az ilyen túrákat általában szombaton tartják, de ha egy nappal később, vasárnap került volna rá sor, a megédezett első lesiklóverseny évfordulóján, akkor

gyönyörű napsütés, a magasban pedig szép friss hó fogadta volna a résztvevőket. Bízunk benne, hogy a legközelebbi emlékversenyt nagy hóban tudjuk megrendezni, két szép útvonalat már ki is gondolt a kezdeményező

Jeszenszky Géza

fotók: Kalmár Béla

Karácsonyi siélmények Alsó-Ausztriában

Az idei tél egyelőre elkényeztetett bennünket, már november végén kipróbálhattuk sílécceinket a Börsönyben, és ha hólánc nélkül indulunk, akkor az egész társaság gyalogosan, esetleg sítalpon közelítheti meg a szénpataki „Kárpátok” kulcsosházat.

Egy kellemes napot töltöttünk el, megcsodálva a megújuló természetet az első hótakaró alatt.

A sízőnek persze mindig rövid a tél, általában kevés a hó és még kevesebb a havon töltött napok száma. Ilyen megfontolásból rögtön indulni kell karácsony után, kihasználva a kínálókozó lehetőséget, keresni kell egy viszonylag közeli és hóbiztos helyszínt.

Az idei választás nem volt véletlenszerű, hisz tavasszal alkalmunk volt bejárni az Ötscher Nemzeti Park környékét és túrázásaink során megállapítottuk,

hogy rengeteg sítérep található a környéken.

Erre alapozva indulunk el december 27-én reggel és érkeztünk meg déltájban winerbrucki szállásunkra a Burger turistaházba. Három napos kombinált jegy vásárlását terveztük, mert tájékoztatónk szerint akár 6 helyszín is beszíphet egyetlen bérlettel.

Egész nap szakadt a hó, ezért úgy döntöttünk, hogy megbeszéljük a következő nap stratégiáját, a rövid 1-2 órás síelés helyett.

A turistaszállásról gyalogosan is elérhető Joseferberget bemelegítésnek szántuk de végül lemondtunk róla.

Szerencsés a turistaház elhelyezkedése, szinte minden irányban sípályák veszik körül, nem mellékesen megemlítve a számtalan sífutó utat, melyet természetesen ingyen használhat bárki saját kedvtelésére, vagy akkor is, ha csak kipróbálni szeretné a sífutást. Az alpesi pályákat könnyen beazonosítottuk tavaszi túráink során, míg a kialakított sífutó utakról csak most szereztünk tudomást.

Szikrázó napsütésre, 25 cm friss hóra, szélcsendre és -19 C-ra ébredtünk. Ideális körülmények, a hely adott, csak Annaberg lejtői jelenthettek kihívást számunkra.

Itt minden megtalálható, ami egy jó sítereptől elvárható, szép táj, változatos nagy kiterjedésű és tömegmentes lesiklópályák. Ez egyben azt is jelentette, hogy sokat, gyorsan és biztonságosan fogunk síelni.

A főút mentén a völgyben kigyóznak a sífutó utak, melyek között megtalálható a könnyű, közepes és nehéz nyomvezetésű egyaránt. A csodás napsütéses időtől és az egész napos síeléstől lelkesülten elhatároztuk, hogy a következő nap két síterepen tesszük próbára léceinket.

Másnap reggel már észre sem vettük a csípős hideget, szálláshelyünkől a hasonló távolságra lévő de ellentétes irányba található Mitterbachba autóztunk.

A Gemeidenalpok tetején még az előző napnál is csodálatosabb panoráma fogadott, közvetlenül a csúcstól induló 1 km fekete pálya igazi kihívást jelent még a gyakorlott sízők számára is. Akinek ez a kihívás kevés annak a terep számtalan szűzhavas síelési lehetőséget kínál a rattrakolt pálya két oldalán.

A tökéletesen tiszta és szélcsendes időben rálátunk a szemközti hegyekre és egyben az ott látható sípályákra. Sajnálattal de ragaszkodva az előre megbeszélt programhoz du.2 órakor már Mariazell lejtőin száguldoztunk. Azt tapasztaltuk, hogy a turista látványosságáról is jól ismert kisváros sípályái jóval több sízőt vonzanak annak ellenére, hogy a hóviszonyok szerényebbek voltak. Természetesen itt sem beszélhetünk tülekedésről, a több mint 12 km sípályarendszer biztosította a zavartalan síelést.

Élveztük, hogy rövid két nap alatt már a harmadik sítérp pályáin száguldozunk olyannyira, hogy lemondtunk a hegytetőn található kilátótorony kínálta csodás

panoráma látványáról és csak barátaink lelkes beszámolójából, következtettünk az elmaradt élményre.

Egy érdekesség azok számára, akik nem a sízők nagy táborához tartoznak. Itt található egy döntött kanyarokkal megépített szánkópálya, melyen a csúcsról egészen a völgybe csúszhatunk le szédületes sebességgel.

A nap méltó befejezése volt az esti kivilágításban pompázó mariazeelli séta, és többek között a kegytemplom megtekintése. A Likórmúzeumot a tavaszi túráink során volt szerencsénk kóstolóval egybekötött látogatás keretében megtekinteni.

Már csak egy napunk maradt és szerettük volna minél jobban kihasználni ezért másnap reggel indulunk a szállásunktól 13 km-re lévő Puchenstubenbe. A Turmkogeli sípálya a falu közelében helyezkedik el és a kezdő, valamint haladó sízőknek ajánlott.

Egy csapat gyerekversenyző és néhány magányos síző lézengett a pályákon, így gyönyörű időben, kimondottan csípős hidegben nagyot sieltünk. Nem mellékes, hogy a síbérlet jóval olcsóbb, mint a környék többi síterepén. Ami nagyon tetszett, a lesikló pálya mellett haladt el a sífutó út, ami újabb csábítást jelentett számunkra. A további élményeket egyelőre mellőznünk kellett, várt ránk Lilienfeld nosztalgikus hegye a Mukenkogel, melynek lejtőin fejlesztette ki Mathias Zdarsky az alpesi sí technikát, és rendezte meg 1905-be a sí történet első modern alpesi síversenyét. Megérkezve Lilienfeldbe szomorúan tapasztaltuk, hogy a sí múzeum zárva van, így nem maradt más választásunk, mint a közelben lévő sípálya, és emlékezés azokra az időkre mikor még egyetlen hosszú rúd segítségével csúsztak le a lejtőn.

A régi egyszemélyes lift romantikus környezetbe vitt fel a Muckenkogel 1200m-es csúcsára, kb. 20-25 perc menetidő után egyetlen lecsúszásra maradt időnk. Kevés sízővel találkoztunk az erdei utakkal tűzdelt pályán.

Visszaérkezve a parkolóba összepakoltuk sílécceinket és elindultunk hazafelé.

Már az autóban ülve beszélgettünk meg az együtt töltött napok sí élményeit Alsó-Ausztriában.

Szőcs Ernő
MKE sí osztálya

Börzsönyi barangoló

Szob – Márianosztra – Kóspallag – Pusztatorony

Ifjúságunk igen megszorodva és megfiatalodva vágott neki a Börzsönynek. Csapatunkat legifjabb túratársunk, a 10 hónapos Bodó Lili tartotta edzésben, mivel korából adódóan járnai még nem tud, így végig cipelte valaki. Már éppen két éves kor fölött – néha ölben, néha bozót szint alatt – leltük meg Hegedűs Márk és Váradi Viki túratársunkat, és a kisvasúton csatlakozó Honti család legifjabb tagja, Szép Bíborka is csökkenette az átlagéletkort. A következő korosztályt Váradi Eszter és Szép Boldizsár képviselte 4 év fölött valahol, aztán Honti Berci következett (13 év), végül négy 14 és egy 16 éves ifjunkt, valamint egy vízilabdázó túratársunk taposta az út sarát a szülőkkel, nagyszülőkkel.

Túrávezetőnk valahol 30 körül abbahagyta a jelentkezők számolását, és a Szob-Nagymaros közti vágányzárral tarkított vonatkésés, valamint a nagy létszám miatt még idejekorán lestopolt egy egész kisvasutat a csapatnak.

A kisvasút egyetlen kocsiját már a Honti család tagjaival félig megtöltve leltük meg. Beszállás után a masiniszta érdekes dolgot tett: menetiránynak hátul beült a mozdonyba, és elindította a kisvonatot. Némi csodálkozás, majd megnyugvás után – még sínen vagyunk, emberek! – a közeli Mária-forráshoz értünk, ahol vonatunk 10-15 percnyi pihenőt tartott, így nyugodtan felfedezhettük a forrás környékét, és népes társaságunk minden tagja megkóstolhatta finom vizét is. Kissé hosszasan több csoportkép is készült, de a teljes társaság valahogy egyikre sem fért rá, valaki mindig kimászkaált a képből.

Reméltük, hogy mindenkit visszatereltünk a vonatra (túrávezetőnk a létszám-ellenőrzést a szekciók családfőire bízta), elpöfögtünk egy hatalmas kőbánya

előtt, majd percek alatt a márianosztrai végállomáshoz értünk. Rövid létszámenlőrzés után a templom tornyai mutattak utat, és nem volt nehéz megtalálni a hatalmas bejárati kaput sem. Bejutni annál inkább, ugyanis éppen következtek az udvart és tatarozták az egyik épületet.

Bebotorkáltunk az állványok, dolgozó munkások és ingadozó kövek között, és betekintettünk a gyönyörű barokk templomba. Népes csapatunkat látva hamarosan jött egy szerzetes, és rövid ismertetőt tartott a rend és a kolostor történetéről. 1352-ben Nagy Lajos király építtette a templomot és a kolostort a Pálos rend részére. A török dúlás után 1729-re épült újjá, majd II. József feloszlatta a rendet, így az egyház eladta az üresen álló épületet női börtön céljára 1858-ban. 1948 óta az épület férfi fegyház és börtön. A Pálosok 1989-ben tértek vissza, azóta a rabok lelki gondozását végzik.

Megköszöntük a tájékoztatást, kibillegtünk az udvar kövein, rövid uzsonnaszünet után elbúcsúztunk Honti családtól, majd nekiláttunk a falubéli jelzéskeresésnek. Már éppen örvendezni kezdtünk a felfestett pirosnak, mikor a falu határában három szekérút és egy dagonya találkozásánál nyoma veszett. A szélrózsa minden irányába szétszéledve hosszas keresés következett, de végül sikerrel jártunk: a falu földjei mellett értük el az erdőt. Pontosabban először az erdőirtást. Zoli segédtúrávezetőnknek megtetszett néhány fakorong, amelyet újonnan megszerzett házába szánt, így némi súlytöbblettel folytattuk utunkat. Átkelve egy hatalmas vízmosás fejeinél végre valóban az őszi erdőben találtuk magunkat, majd népes társaságunkhoz egy még népesebb gombamező csatlakozott. Mivel egyikünk sem ismerte őket, a gombák pedig nem mutatkoztak be, így otthagytuk őket, értsenek szót a vaddisznókkal. Fialat erdőben szűk ösvényen haladtunk tovább, közeli kapcsolatba kerülve az ágakkal. Az út mentén néhány korallgomba drukolt nekünk, hogy elférjünk a nyiladékbán.

Egy szép rajzolatú patak völgyben tartottunk újabb pihenőt – Váradi Viki számára csendes pihenőt, ugyanis jóízűen aludt apukája karjaiban – majd a jelzés sáros szekérútra terelt bennünket. A dagonya egy helyen akkorára duzzadt, hogy le kellett térnünk az útról – de valamely humoros favágó gondoskodott

„mobil” jelzéről: ez egy kivágott fadarabon találtatott a kerülő utunkon az arvarban. Túravezetőnk menten magához vette, majd Zoli a zsákjába tette a relikviát, így lehetetlenné téve, hogy a továbbiakban elhagyjuk a jelzést. A pakolás némi késsedelemmel járt, így rövid időre mégiscsak sikerült elhagyni – Zolival együtt.

Így a „volt vízimalom” nevű helyen több útelágazás után telefonos segítséget adtunk neki, majd néhány ló társaságában megpróbáltunk átkelőt keresni az igen széles Malom-patakon. Hát a lovaknak jobban sikerült, de azért mi is átjutottunk, és egy rövid emelkedés után meg is értünk Kóspallag határába. Néhány perc múlva Zoli segéd-túravezetőnk is megérkezett a mobil jelzéssel – és emiatt jó nehéz hátizsákjával együtt.

Mivel az aprónép kissé lassított a tempón, gyorsítás címszó alatt busszal közelítettük meg a horgásztó – Pusztatorony – Pálos kolostorrom hármashelyszínét. A busz érkezéséig alaposan megtöltöttük a bendőnket. Ezután túravezetőnk próbálta a csapat sokféle utazási kedvezményét érvényesíteni a buszsofőrrel, többnyire sikerrel, így kb. 4 km gyaloglást és egy órányi idő spóroltunk magunknak. Gondoltuk, ha pusztá és torony, akkor az messziről látszik, és a horgásztavat is elég nehéz eltéveszteni, ezért először a Pálos kolostorrom megkeresésére indultunk. Buszvezetőnk tájékoztatott, hogy épületre ne számítsunk, csak egy kútra a dombtetőn – csak azt nem mondta, hogy melyiken. A térképen olyan kicsi a terület, hogy a rá rajzolt rom jel nagyobb a dombnál, így kétszer is nekiindultunk. Másodsorra meg is találtuk a kutat és néhány valaha falnak látszó kőhalmot, valóban egy domb tetején. Visszafelé még

a hozzá vezető jelzést is sikerült meglelnünk, kár, hogy odafelé úgy van felfestve, nehogy észrevegyék.

Gyorsan átkeltünk a horgásztóhoz, és vártuk, hogy szemünkbe ötljön a Pusztatorony. De csak tavat és erdős domboldalakat láttunk, tornyot és útbaigazító táblát vagy embert nem. Kevés időnk maradt, így a térkép alapján túravezetőnk gyors tempóban megindult a legmagasabb domb felé, csak egy hídon, egy kerítésen és egy másik dombon kellett átkelni, és már meg is értünk azon hódítókkal, akik bírták a tempót. A torony már régen ledőlt, csak egy tábla jelezte néhány málladozó kőfal társaságában, hogy itt állt valaha. Mivel a hazafelé tartó buszunk is erősen közeledett, így szélvész tempóban visszatértünk a csapat utóvédjéhez, akik helyettünk is megszemléltek a tó szépségeit, mert a várhódítóknak erre nem igazán maradt ideje. Alapos létszám-ellenőrzés után elindultunk a buszmegállóhoz, és mi győztünk. A busz érkezéséig ismét többszörös csoportkép készült, mivel népes csapatunkat elég nehéz volt a fényképezőgépek kereteibe szorítani.

A buszon kényelmesen elfértünk, a vonaton viszont elég nehezen szorítottunk magunknak helyet, így ott felvettük a „kissé szétszórt társaság” titulust. Zoli segéd-túravezetőnket már Verőcén szem elől veszítettük, de a nyugati pályaudvaron még Zsuzsa túratársunk is előkerült, aki Vácot leszállt volna, ha idejében elérte volna az ajtót a tömegben. Így amíg ő visszaindult Vácra, a többiek több irányban vonatra, ill. metróra szálltak, és mindenki a saját családjá köztelékében hiánytalanul hazaérkezett.

Résztevők: Ábrám Zsuzsanna, Hegedűsné Irénke, Hegedűs Krisztián, Hegedűs Márk, Hamara Andrea, Kertes Balázs, Kertes József, Kiss Tamás, Kiss Nelli, Kissné Varga Katalin, Magyar Zoltán, Majer Zsuzsanna, Menczinger Katalin, Szabó László, Szabóné Berger Ildikó, ifj. Szabó László, Szücs Klaudia, Szücsné Zsóka, Bodó Lili, Váradi Imre, Váradi Sándor, Váradi Valéria, Váradiné Képiró Krisztina, Váradi Eszter, Váradi Viktória.

Márianosztraig: Honti Bertalan, Ifjabb Honti Bertalan, Hontiné Cserháti Edit, Szépné Dr. Honti Henrietta Szép Zsolt Szép Boldizsár, Szép Biborka.

**Majer Zsuzsanna, MKE
fotók: Majer Zsuzsanna, Magyar Zoltán**

Gödöllői-dombság harmadszor

Máriabesnyő – Babatpuszta / Domonyvölgy – Margita – Szada

Meleg napsütéssel köszöntött ránk a november, ezért három különböző vasútállomáson pattantunk vonatra, így többszöri túratárs-begyűjtéssel gyülekeztünk Máriabesnyő kegytemplomának hatalmas székely kapuja előtt.

Úgy tűnt, többen kissé elrémültek a múltkori tömeg láttán, néhány 8. osztályosnak pedig a felvételi előkészítő rabolta az idejét, így csak tizenketten indultunk neki 11 pár lábon (a 11 hónapos Bodó Lili még mindig edzésben tartotta a csapatot), valamint két irányban a Babat- illetve a Domonyvölgyben. Tamás túratársunk a fényképezőgépe mellett a szinte már hozzá nőtt GPS-t is magával hozta a későbbi geoláda-, és útirány-keresés biztosítására.

Először a kegyhelyhez tértünk be: az atemplom zárva volt, de a főtemplomba egy másik csapattal együtt kalauzoltak be, így egy rövid bemutatót is sikerült elkapnunk. Megtudtuk, hogy IV. Béla adományozta Besnyőt a Premontrei rendnek, akik templomot is emeltek, de ez a községgel együtt a török korban elpusztult. 1761-ben a romokon épült a templom mai szentélye kápolnaként. Grassalkovich Antal gróf építtette, miután két felesége fiatalon meghalt, és a harmadik is megbetegedett, kétségbeesésében az ifjú asszony gyógyulásáért fogadalmat tett Istennek a templomépítésre. Az építkezéshez először a romokat bontották el, és eközben (1759-ben) akadtak rá teljesen ép állapotban a 12. századi elefántcsontból faragott kis Mária-szoborra, ez lett a kápolna kegyszobora. Ide járt a felgyógyult grófné imádkozni. Egyre több zarándok érkezett a csodás gyógyulás és a kegyszobor hírére, ezért a gróf bővíteni kezdte az épületet, így alakult ki a mai kegyhely. Az eredeti Loreto-kápolna lett a

szentély az oltárral. A templom mellett a kapucinusok telepedtek meg, de a rend az 1950-es feloszlatás után már nem tudott gondoskodni az utánpótlásról, így most világi pap vigyázza a ma is sokat látogatott, szépen rendben tartott kegyhelyet.

Mindezt csak töredékesen hallottuk, de míg az előtérben összevártuk egymást, volt időnk elolvasni a templom történetét, sok szép megfontolandó gondolattal együtt.

Lélekben nemesedve elindultunk a közeli dombon található szép fekvésű temetőhöz, ahol Teleki Pál miniszterelnök síremlékét kerestük fel, kalandvagyó ifjaink pedig Tamás vezetésével a nap első geoládját is megtalálták a dombtetőn.

Egy lakópark bejárata előtt elhaladva csatlakoztunk a piros jelzéshez. Megállapítottuk, hogy szívesen lankánk itt: közel a természet és a civilizáció is: Gödöllő központja busszal vagy vonattal is 10 perc, egy órán belül akár Pestre is be lehet érni. Mi inkább a közeli erdőt igyekeztünk elérni, bár 2 és fél éves Márk túratársunk kissé lassította a csapatot, mert minden fűre-fára, termésre és kódarabra kíváncsi volt, ezek közül pedig akadt jónéhány az út folyamán. A nap levetkőztetett mindenkit, Krisz már ujjatlan pólóban róta a kilométereket, de a többiek is könnyebbedtek néhány pulóverrel, ellentétben a hátizsákjainkkal, amelyek ezzel egyenes arányban nehezdedtek. A jelzés csak egyszer tűnt el az úljut-erdőben, de itt már elértük a Babatra vezető kocsit, nem vesztegettük az időnkét jelzskereséssel. Klaudia, Krisz és Tamás inkább a következő geoláda felkutatásával volt elfoglalva, míg a többiek megcsodálták az első babati horgásztavat az őszi verőfényben.

A közeli forrásnál egyesült a csapat, meguzsonnázunk, és próbáltunk a forrásból is vizet facsarni, kevés sikerrel. Ráferne egy alapos tisztítás, de a célszerszámok és a szaktudás híján ezt ráhagytuk az utókorra. Inkább a környéket vettük szemügyre: kiépített padok-asztalok fogadnak kicsit feljebb a vízmásástól, de nekünk megfeleltek a forrásközei farönkök is, megültünk rajtuk, mint az egyik faodúban egy gomba. Kivéve Márk túratársunkat, aki aktívan körbejárta az összes túratársat, és a pihenő után is saját lábán folytatta az utat!

Csapatunk geoláda-kutató részlege: Klaudia, Krisz és Tamás az autópálya hídja után áttért a Mária-út jelzésére, és a Domonyvölgyön át közelítve hódította meg a Margitát, a „Csipet” csapat pedig túravezetőnket követte Babatpusztára. Jobbra a tavak kísérték, balra fiatal erdő, középen az úton pedig egy fiatal szarvas köszöntött bennünket távolról, majd a fényképező gépek beüzemelését meg sem várva gyorsan eltűnt a fák között.

Néhány kilométernyi aszfalttaposás után egy biofarm és a kastély málladozó fala jelezte, hogy megérkeztünk Babatpusztára. A jobb napokat látott kastély kivételével az egész terület látványosan fejlődik, a földeket művelik, szürke marhák deleltek, és a lovarda karámaiban egy egész ménesnyi lovat csodálhattunk meg. Ló- és emberetetés címszóval itt tartottuk újabb uszonnaszünetünket. (Túravezetőnk vagy 15 éve már járt itt az akkori csapatával, és teljesen véletlenül bukkantunk rá a mai lovarda helyén álló „vadásparkra”: éppen tavasszal estünk be, amikor a kifutók és istállók hemzsegték az állatkölyköktől: vadmalacok, muflonok, őzgidák és szarvasborjak, a ház körül pedig bárányok, kiskutyák és csibék szaladgáltak mindenfelé. Többet gyalogoltunk a karáмок között, mint addig összesen, végül egy lovas kocsival fuvarozták vissza megfáradt csapatunkat a major bejáratához. Sajnos a farmot néhány év múlva felszámolták, kb. 5 évvel később újabb csapattal erre járva már csak a lovardát találtuk itt.)

Nagy szerencsénkre az aszfaltút is úgy döntött, hogy csak ideig jön, így az anyaföldet taposva haladhattunk tovább a Margita felé, csak a piros jelzés kísérte kitarató fázadozásunkat. Itt akadt vagy százméternyi út, amikor Márk megunt a gyaloglást, így őt is vinni kellett, de ekkor már 6-7 km volt mögöttünk. Néha kibukkant az erdők takarásából a Margita tornya, és még nagyon messzinek tűnt, de tudtuk, hogy még világosan odaérünk. Egy napelemmel működő meteorológiai mérőállomás közelében tartottunk rövid pihenőt, majd a domboldalak és a rétek őszi színpompájával megajándékozva nekilódultunk a margitai (344 méteres) magasságoknak. A csúcs előtti utolsó hágóban egy piros műanyag kismotor várt ránk. Alaposan körülnéztünk, hogy visszaadhassuk gazdájának, de senkit nem találtunk a környéken, akit illetett volna, így magunkkal vittük Márk nagy öröme.

A Margitán geoláda-kutatóink vártak bennünket, élményeiről röviden Tamás számolt be: „Máriabesznyő után, a Babat-völgy tavai közül csak kettőt láttunk, majd kitérőt tettünk a Domony-völgy ládájáért. 4 geoládát találtunk a mozgékonyabb fiatalokkal, akik után úgy repültem, mint amikor a kutya sétáltatja a gazdit! Bizony nem bántuk meg a néhány plusz km-t, ugyanis 6-7 szerez világbajnok fogathajtó Lázár testvérek birtokába csöppentünk!

A naptári csütörtöki napot megelőlegezve, ők már akkor Márton napot ünnepeltek, lovas fogat bemutatóval, ökrökkel, rackákkal. (Bejelentkezve: egész napos programmal, cak-pak 6000,-HUF nem olyan drága, amit kívülről bámultunk: <http://www.lazarteam.hu/>)

Aztán végigsétáltunk az egész völgyön, fel a Domb-ság tetejére, együtt érkezve a kisbabásokkal...”

A találkozás öröme nagy uszonnázást csaptunk, a bátrabbak a toronyba is felmászak körülnézni. Szél és körpanoráma fogadott a Budai hegyektől a Mátráig. De sötétedés előtt buszt kellett érnünk, így elindultunk lefelé. Márk a kismotor miatt alig várta, hogy ismét aszfaltozott utat érjünk. Szada hosszan lejtő kanyargós utcája hozta meg ezt az élményt. A nagy lejtés miatt a kismotort egy kötéllel biztosítottuk, amelynek másik végét Krisz tartotta kemény kézzel. Cserébe néhányszor ő gurulhatott a lejtőn. Jó hosszú volt az utca, de sötétedésre leértünk, és legalább 25 perccel megelőztük a buszt. Sajnos a gödöllői vonatot éppen lekéstük, így egy órányit pihentünk Sissi királyné várótermében, megszemlélve az eredeti királyi díszítést és a későbbi szocreál toldást-földást. Valamint álmosan lestük Márk rodeó-bemutatóját, mert a saját lábom megtett 10-11 km után is fáradhatatlanul hajtotta a kismotorját a váróterem kövén. Mi, többiek élményekben gazdagon, de fáradtan szálltunk vonatra.

Résztevők: Donászi Judit, Fenyvesi Roland, Hanák Tünde, Hegedűsné Irénke, Hegedűs Krisztián, Hegedűs Márk, Magyar Zoltán, Majer Zsuzsanna, Stauróczy Tamás, Szűcsné Zsóka, Szűcs Klaudia, Bodó Lili

**Majer Zsuzsanna, MKE
fotó: Stauróczy Tamás**

Síturizmusra építenének Hargita megyében

Szakértelemmel és idealizmussal a Hargita megyei síturizmusért, avagy nincsenek problémák, csak kihívások. Szakértelmüket és idealizmusukat vetették be Jeszenszky Géza, a Magyarországi Kárpát Egyesület elnöke és csapata azon a felmérésen, amelyet március 29-31. között végeztek el Hargita megyében. Jeszenszky Géza és Borboly Csaba, megyei tanács-elnök többrendbeli találkozásán fogalmazódott meg a felmérés szükségessége, hogy Hargita Megye Tanácsa és a Hargita hegység projektben érintett helyi önkormányzatok, és intézmények tisztább képet kapjanak a síturizmus fejlesztését célzó kezdeményezéseik szükséges lépéseiről.

A felmérés eredményéről április 1-én Székelyudvarhelyen számolt be a Jeszenszky Géza, egykori külügyminiszter és síkedvelőből, Kraft Péter turisztikai szakértőből, dr. Galáthay Zsombor, erdélyi jogi ügyekben jártas ügyvédből, és Kovács Anna egyetemi hallgatóból álló csapat Borboly Csaba megyei tanács-elnöknek, Ladányi László Zsolt, prefektusnak, a jelenleg síturizmussal kapcsolatos fejlesztésekben érdekelt Szentcsaba, madéfalvi és Bíró László, csikmadarasi polgármesternek, dr. Dombay István, a Babes-Bolyai Tudományegyetem gyergyószentmiklósi tagozat-vezetőjének és Hargita Megye Tanácsának Hargita hegység márkafejlesztő munkacsoportja tagjainak.

Új szolgáltatásokra, járulékos infrastruktúrára van szükség

Bár bizalmatlanságot tapasztaltak a vállalkozók körében, rendezetlenek a tulajdonviszonyok és a területrendezés sem megfelelő a Hargita megyei sípályák esetében, bízik a jövőben a Jeszenszky Géza, a Magyarországi Kárpát Egyesület elnöke vezette szakértőcsoport a Hargita megyei síturizmus fejlődése kapcsán. Ötven év síszenvédély, közös táborozások az Erdélyi Kárpát Egyesülettel volt a táptalaja annak az objektív hozzáállásnak, amellyel Jeszenszky Géza a felkérésnek eleget tett.

A Magyarországi Kárpát Egyesület elnöke szerint, a kezdő lendületet a Hargita megyei síturizmusnak az adná meg, ha a félmillió magyarországi síkedvelőből egyre többen választanák a Hargitát kikapcsolódásra.

Véleménye szerint ennek, a legegyszerűbb módja a diákok sítáboroztatása. Akár azt is el lehetne érni, hogy hasonlóan a mohamedán valláshoz, minden magyar iskolás életében legalább egyszer kötelezően eljőjjön a Hargitára.

Kraft Péter, aki 1999-2000 között a Magyar Köztársaság turisztikai államtitkára volt, a számos hasonló kihívásnak köszönhetően a kellő pragmatikussággal fogalmazta meg észrevételeit. A szakértő ugyancsak a magyarországi síkedvelők ide csábítását javasolta. Beszámolója szerint a környezeti adottságok megvannak, és az Ausztria esetében bevált mechanizmusokra támaszkodva van esély akár a nemzetközi piacra való betörésre is. A szakértő az osztrák példát hozta fel, akik Svájc helyett nyújtottak alternatívát, amikor elhatározták, hogy gazdaságuk, kistérségeik élete sísport körül forogjon.

Kraft Péter szerint a cél a fizetőképes kereslet kialakítása. Hargita megye környezeti adottságai összehasonlíthatóak az osztrák síparadicsomokéval, és pozitívumnak számít a történelmi múlt is – mondta. Amire szükség van az, hogy életformává váljon a sízés, kötelező legyen az iskolákban a síoktatás, vezessék be a tanrendbe a síszünetet, de a legfontosabb mégis a vállalkozók összefogása. Meg kell értsék, hogy nincs helye a bizalmatlanságnak. A sípályákat össze kell kapcsolni, közös jegyrendszert kell bevezetni, oda kell figyelni a területrendezésre, hogy megmaradjon az infrastruktúra fejlesztésének, ésszerű bővítésének lehetősége.

Megfogalmazódott, hogy a Hargita megyei pályák nemzetközi áramlásba viszonylag könnyen integrálhatók lennének, ha a pályák alján a turisták egy nyugati áruházlánc üzletébe léphetnének be. Ez a lehetőség vonzaná a külföldi turistákat, az üzletláncok pedig katalógusaikban, esetleg különböző nyereményakciók révén gondoskodnának arról, hogy vásárlóik tudomást szerezzenek a Hargita hegységről.

Dr. Galáthay Zsombor, a területek tulajdonjogának tisztázatlanságát emelte ki visszahúzó tényezőként, de szóba jöttek a tájsebek is.

A bemutató után a szakemberek és a helyi illetékesek részletekbe menően beszélgettek a három

napos felmérés eredményeiről, valamint mindarról, ami a helyi önkormányzatok és a megyei tanács kezdeményezései révén már megvalósult.

Mi történt eddig?

Átfogó, belátható időn belül megvalósítható lépésekre van szükség – mondta Borboly Csaba megyei tanács-elnök miután felsorolta mi történt az elmúlt két évben a Hargita hegység projektben a márkaépítés terén.

Egyszerűtünk a helyi tanácsokkal, próbáljuk felgyorsítani a településhatárok és a területi tulajdonjogok tisztázását. Emellett folyamatosan konzultálunk a szükséges pénzügyi alapok előteremtéséről is – fejtette ki Borboly Csaba, hozzátéve, hogy több szálon futnak kezdeményezések.

A sípályák működtetőivel való folyamatos konzultációval többé-kevésbé egyszerre történik a járulékos kínálat kibontakoztatása. Tekintettel arra, hogy a megye mezőgazdasági területei nem alkalmasak tömegtermelésre, a jobb mezőgazdasági bevételek biztosítása érdekében Hargita Megye Tanácsa, az észak-olaszországi agroturisztikai egységek mintájára szeretné építeni a helyi termelők megélhetését és szélesíteni szolgáltatásaik skáláját. Emellett a hegyimentő szolgálatot is támogatja, menedékházak építésével, próbálja ráébreszteni a pályatulajdonosokat, hogy hegyimentőkre szükség van a nemzetközi szintű szolgáltatások biztosítására, ugyanakkor a hegyimentők aktívan részt vesznek a megye turistaösvényeinek fenntartásában.

Ezzel kapcsolatosan Fekete Örs, Hargita Megyei Tanácsa hegyimentő szolgálatának vezetője beszámolt a jelen levőknek, hogy megyei önkormányzati segítséggel számos turistaösvényt sikerült felújítani. Hargita megyében 1100 kilométer turistaút van, amelyből a megyei tanács segítségével 300 kilométer jelenleg minisztériumi engedéllyel rendelkezik.

Jeszzenszky Géza meglátásainak megfelelően, a Babes-Bolyai egyetem gyergyószentmiklósi karának segítségével digitalizáljuk az utak térképét és feltöltjük az internetre. Ettől a bakancsos turizmus népszerűsítését reméljük főleg a nyugati turisták körében – mondta Fekete Örs, hozzátéve hogy az ösvények mentén 5 geoláda is el van rejtve.

A Hargita nem csak télen, de nyáron is Hargita. Mindenképpen az állandó turistafluxus fenntartása javallott, tette hozzá Jeszenszky Géza Fekete Örs beszámolójához, és javasolta egy műanyag sípálya működtetését valamelyik Hargita-fürdői pályán, hogy a síszezon ne decembertől áprilisig tartson.

[Pontosítandó: elsősorban a gyalogos túrázás népszerűsítését, a turistaút-hálózat bővítését, valamennyi hargitai csúcs bekapcsolását javasoltam – J.G.]

Dr. Dombay István, a Babes-Bolyai Tudományegyetem gyergyószentmiklósi tagozatának vezetője is osztotta Borboly Csaba véleményét, miszerint Hargita megye megélhetését a turizmusra kell alapozni. Kifogásolta viszont, hogy a turisztikai egységek működtetőitől nem jut feldolgozható adatokra, amelyekre a kutatásait építheti. Szerinte a befektetők kellene nyissanak egymás felé, mert ez a javukat szolgálja.

A felmérés készítői egy vázlatos számítást is elvégeztek, amely szerint csak Hargita-fürdőn a meglévő 3 pálya mellé még kettő kiépítésével [a csúcsig], valamint a végpontjuk összekapcsolásával [és onnan egy székes felvonóval a Miklós-pálya tetejéig – J.G.] el lehetne érni, hogy akár 300000 ember is megforduljon ott évente. A számítások szerint ezek 160 nap alatt körülbelül 10 millió eurót költenének. A szakértők úgy becsülték, hogy csak a felvonódíjakból és a vendéglátásból mintegy 1,5 millió, illetve 6 millió euró folyna be. Ez fejenként 33 eurót jelent, ami nem is sok, még romániai viszonylatban sem – mondták az elemzők.

A beszélgetés során a polgármesterek az általuk vezetett települések projektjeit mutatták be, illetve a villanyárammal való ellátásról és finanszírozási kérdésekről beszéltek.

Az elemző csapat a héten több helyi befektető is megkeresett átnézve a beruházási terveiket, ezért javasolták, hogy az önkormányzatok és közbirtokosságok működjenek velük együtt, az infrastruktúra fejlesztésében, valamint a pályaműködtetők és az önkormányzatok által felkért tervezők egyeztessenek a pályák összecsatolásáról és a kezdeményezések összehangolásáról.

Madarasi Hargita 2011

A Magyarországi Kárpát Egyesület IV. Kárpát-medencei Téli Tábora, március 1-6.

Helyezések kategóriánként és versenyszámonként

A Kárpáti Lapok olvasói rendszeresen találkozhatnak azokkal az élménybeszámolókkal, amelyek részletesen tudósítanak az adott esztendő hargitai sítáborának eseményeiről. Idén nekem jutott a beszámoló összeállításának megtisztelő feladata, éppen ezért arra gondoltam, hogy a korábbi számokban már többször megismerhetett információk részletezése (útvonal, szállás, a pálya és a megunhatatlanul szépséges magyar Himalája, a Madarasi Hargita köztudott tényadatai) helyett én a fotókon keresztül kísérelem meg bemutatni a lényegét, és írásban csupán az általam fontosnak, jellemzőnek tartott történések közreadására szorítokozom.

A beszámolást nem kezdem mással, mint az utolérhetetlenül pazar napsütéssel, a korábbiakhoz képest több, a reggeli felvonóindításra nagy munkával és gondosan előkészített pályákkal. Azok körében is közmegegyezés volt abban, hogy eddig ez volt a legremekebb időjárás, most voltak a legjobbak a síelési lehetőségek, akik egyet sem hagytak ki az immár negyedszerre megrendezett táborok közül.

A szervezés, az előkészítés és a lebonyolítás összefogásának sokszor hálátlan, de mindig sok munkával járó feladatait most is elnökünk és Lindmayer Éva vállalta magára. Köszönet érte!

A régi arcok (sajnos felvidéki barátaink – igaz örvendetes család

Lesiklás:	<i>Galgóczi Tamás kupa-győztes</i>	<i>MKE</i>
Ifi leány	<i>Ábrám Emese</i>	<i>EKE Gyergyó</i>
Ifi fiú	<i>Len Barna</i>	<i>EKE Gyergyó</i>
Nő	<i>Doricsák Györgyike</i>	<i>MKE</i>
	<i>Len Gabriella</i>	<i>EKE Gyergyó</i>
	<i>Lindmayer Éva</i>	<i>MKE</i>
Férfi	<i>Galgóczi Tamás</i>	<i>MKE</i>
	<i>Szőcs Ernő</i>	<i>MKE</i>
	<i>Galgóczi Csaba</i>	<i>MKE</i>
Senior	<i>Tényi György</i>	<i>PKE</i>
	<i>Bagi Géza</i>	<i>MKE</i>
	<i>Zsömböly Péter</i>	<i>MKE</i>
Óriás műlesiklás:		
Ifi leány	<i>Ábrám Emese</i>	<i>EKE Gyergyó</i>
Ifi fiú	<i>Zöld Róbert</i>	<i>EKE Gyergyó</i>
	<i>Len Barna</i>	<i>EKE Gyergyó</i>
	<i>Szabik Huba</i>	<i>MKE</i>
Nő	<i>Kovácsics Judit</i>	<i>EKE Gyergyó</i>
	<i>Len Gabriella</i>	<i>EKE Gyergyó</i>
	<i>Doricsák Györgyike</i>	<i>MKE</i>
Férfi	<i>Lörincz Szabolcs</i>	<i>EKE Gyergyó</i>
	<i>Kovácsics Zoltán</i>	<i>EKE Gyergyó</i>
	<i>Galgóczi Tamás</i>	<i>MKE</i>
Senior nő	<i>Soltész Ágota</i>	<i>MKE</i>
	<i>Bodméri Mária</i>	<i>MKE</i>
Senior férfi	<i>Zsömböly Péter</i>	<i>MKE</i>
	<i>Méhes László</i>	<i>MKE</i>
	<i>Máthé András</i>	<i>EKE Brassó</i>
Sífutás:	<i>Doricsák Györgyike</i>	<i>MKE</i>
	<i>Méhes László</i>	<i>MKE</i>
	<i>Kiss József</i>	<i>MKE</i>

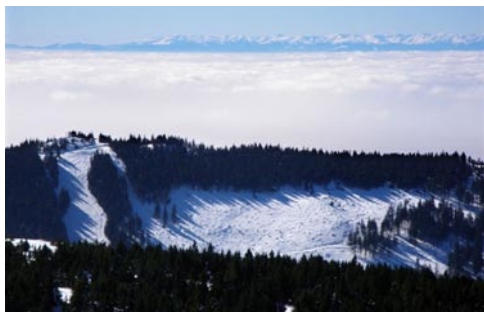
okok miatt – most otthon maradtak) mellett újak is voltak velünk. A Magyarországi Kárpát Egyesület részéről 47, az Erdélyi Kárpát Egyesület színeiben pedig 32 fő vett részt a tábor programjain. Az EKE tagok Kolozsvárról, Gyergyószentmiklósról, és Brassóból érkeztek. A zárónapon került sor a síversenyek eredményhirdetésére, de a dobogóra nem kerültek sem utaztak haza üres kézzel, nekik Jeszenszky Géza a Madarasi Hargitát ábrázoló, névre szóló emléklapot nyújtott át.

A jó hangulatú síversenyek nem kis munkát jelentő szervezési, pályakitűzési, versenybíróági, és adminisztrációs feladatait Szöcs Ernő, az MKE Sí-osztályának vezetője fogta össze. Rengeteg mindent vállalt személyesen is magára, és emellett ő irányította a lebonyolításban serénykedő szépszájú önkéntest is.

A síelés, a síversenyek dominálták a tábort, de ez nem jelentette azt, hogy a túrázás, a túrázók háttérbe szorultak volna. A két Hargita csúcsra való rendszeres felruccanás, az ottani varázslatos hangulatban való megfürdőzés mellett több hótalpas és túraléces, komolyabb megterhelést jelentő útvonalat is bejártak túrázóink. Így a Gyöngyös-kutat érintve körbejárták a Madarasi Hargitát, másnap pedig egy nagy létszámú csapat a kék vonal gerinctúra útvonalát követve, majd arról letérve följutott a Csicsói Hargita csúcsára, ahonnan ugyancsak páratlan kilátás nyílik. Ugyanide érkezett a Nagy-Mihály és a Csicsói Hargita közti völgybe sível lesiklő, majd onnan sível fölkapaszkodó Jeszenszky Géza.

Akár mennyire is sűrűnek, akár fárasztónak is mondhatók voltak mondhatók a nappali programok, a minőségi esti együttlétek nélkül nem sí tábor a sí tábor. Mályi Jóska az idén vetítővel érkezett, és így két estén keresztül élvezhettük az első és a második Kárpát-koszorú során készített (a könyvében publikálhatónál gazdagabb) felvételeit, szikár, ám igen mély és széleskörű ismeretekről, rokonszenves emberi alapállásról tanúskodó kommentjeit.

A Súgó panzió nyújtotta kifogástalan szolgáltatások az idén egy meglepetéssel egészültek ki. A pályát üzemeltető csapat éjszakai fejlámpás körsíelészt szervezett. Péntek este 9-kor ismét elindították a felvonókat, és mi felejtetetlen hangulatban, egy végtelen hosszú kigyóban végigkigyóztunk a pályákon. A panzió előtti rajtnál elhelyezkedő párás, szemcsés felhőalapot elhagyva a Nagy Mihály tetején kristály-

Nagy Mihály látképe

tiszta idő fogadott bennünket. Minket nem lehetett látni a Súgóból, mi nem láttuk a lentieket. Igaz nem is lefelé néztünk. Felettünk gyönyörűen ragyogtak a csillagok, a fejlámpák fényében pedig az önfeledt és vidám tekintetű „síőrültek” tekintete csillogott.

Ilyen helyről, különösen ilyen időjárás és programok után mindig nehéz az elválás, a hazaindulás. Két dolog segített abban, hogy azért kicsit könnyebb legyen. A hétvégére – érthető módon – sokszorosára duzzad a sípályák közönsége. A mostani verőfény a szokottnál is több látogatott vonzott, ami ezzel egyenes arányban növelte meg a hangerő, a „nyüzsi” erősödését, a felvonónknál addig szinte nem is létező sorok hosszát, így aztán kevésbé esett nehezünkre az összepakolás. De segített annak a nem könnyű feladványnak a megoldása is, hogy ki, miképpen menjen le a hegyről. Eddig az esetek többségében az alapkérdés az volt, hogy az autók által is használt úton sível-e (van-e elegendő hó erre?), vagy traktorral? Az idei repertoár kiegészült a gyalogos opcióval, és ami még izgalmasabbnak látszott, egy új – járművek által nem használható – útvonalon való lesiklás csábításával. Az utólagos leltár szerint mindenki jól döntött. Azok is, akik a traktort, mi is, akik a gyaloglást, és azok a kevesek is, akik a hagyományos útvonalon való lesiklást (életben maradtak, és miután eleve erre szánt léccel mentek, új lécet sem kell majd venniük...) választották. A jelek szerint a legjobban mégis csak azok a bátrak döntöttek, akik az új, az eddig nem bejárt lesiklő útvonalat, a Rakottás-patak völgyét választották. Elmondásuk szerint (amit erősen és jól hitelesített felhevültségük, egymás szavába vágó beszámolójuk) megtalálták (és ők találták meg) az igazit. Remélem jövőre én is igazat tudok majd adni nekik!

Kalmár Béla, MKE

